

OPERA

1954-64 r.

10 LAT OPERY

OPERA I OPERETKA W KRAKOWIE
Archiwum Zakładowe
31-002 Kraków, ul. Senacka 6

MIEJSKI TEATR MUZYCZNY W KRAKOWIE

OPERA I OPERETKA - KRAKOWIE

Archiwum Zbiładowe

31-002 Kraków, ul. Senacka 6

10
LAT
OPERY
W KRAKOWIE
1954 — 1964

Wydawnictwo Muzyczne
Warszawa 1964

MIEJSKI TEATR MUZYCZNY W KRAKOWIE

OTWARCIE I ODBIERANIE KRAKOWIE

Archiwum Teatru
31-003 Kraków ul. Senacka 8

10
LAT
OPERY
W KRAKOWIE
1954—1964

Redaktor programu
Marian Góralczyk

Warszawa, wrzesień 1964

Nie bez wzruszenia przyjąłem wiadomość o X-letnim jubileuszu Opery Krakowskiej. I nie bez pewnego zaskoczenia przyznaję i satysfakcji uświadomiłem sobie, że oto, wieloletnie starania, społeczny wysiłek ludzi dobrej woli, mądrość gospodarzy starego grodu i ciężki a wytrwały wysiłek zespołu artystycznego uratowały placówkę przed kolejną zagładą, utrzymały ją przy życiu przez tak już długi okres czasu i otworzyły drogę do dalszego rozwoju.

Zwycięstwo tym cenniejsze, że dziś już Opera Krakowska swoją pracą i stylem tej pracy, wysokim poziomem artystycznym swoich produkcji, entuzjazmem, wolą, a przede wszystkim talentem i umiejętnościami swego dyrektora Kazimierza Korda potrafiła pokonać najcięższe przeszkody i zająć honorowe miejsce wśród najlepszych instytucji operowych w kraju.

Chciałoby się powiedzieć wszystkim tym, od kogo zależą dalsze losy tej placówki, by strzegły jej jak oka w głowie. By nie zapominali, że poprzez sztukę, która porusza i „rozmiękcza” serca ludzkie, łatwiej trafić do „najtwardszych” nawet mózgów, że w procesach wychowawczych dzisiejszego człowieka, sztuka ogólnie biorąc; a sztuka muzyczna w stopniu szczególnym, wywiera ogromny wpływ; że jest potężną siłą, którą trzeba się koniecznie nauczyć posługiwać.

Jako kandydat, o poważnych już szansach zdobycia tytułu nestora muzyki polskiej, chciałbym podziękować wszystkim przyjaciółom i opiekunom Opery Krakowskiej.

Chciałbym podziękować kierownictwu i całemu zespołowi Teatru.

Jestem głęboko przekonany, że Waszymi osiągnięciami rozpoczęliście od dawna oczekiwaną budowę własnego gmachu Opery w Krakowie, naszej stolicy kultury.

I życzę wszystkim Wam, entuzjaści i twórcy Krakowskiej Opery, aby zapoczątkowana seria wielkich osiągnięć artystycznych, sukcesów i uznania towarzyszyła tej placówce przez długie, długie lata; abyście wnieśli własny wkład do tradycji opery w Polsce chlubnie zapełniając karty Historii Kultury Narodowej.

(—) *P. Perkowski*

SCENA OPEROWA MIEJSKIEGO TEATRU MUZYCZNEGO W KRAKOWIE 1954

1964

10-letnia, stała działalność teatru operowego, jest w historii 300-letnich zabiegów krakowskich o przedstawienia operowe okolicznością nadzwyczajną, godną jubileuszu. Kraków nigdy nie zdobył się na stałą placówkę operową. Co kilkanaście, czy kilkadziesiąt lat zapal jednostek stwarzał dorywcze przedsięwzięcia, uwieńczone kilkoma, względnie — co najwyżej — serią przedstawień, które nieraz szczyły się wcale wysokim poziomem artystycznym. Wkrótce jednak liczne trudności, a głównie brak zainteresowania władz miejskich, powodował upadek inicjatywy. Tak było w XIX stuleciu z przedsięwzięciami Jacka Kluszewskiego, Hilarego Meczysławskiego, Franciszka Mireckiego, Stanisława Dunieckiego, Kazimierza Hofmana. W XX wieku pewne sukcesy artystyczne osiągnęli Eugeniusz Bujański i Bolesław Wallek-Walewski oraz przyjezdne trupy śpiewacze. Dopiero zorganizowany w 1946 r. przez Towarzystwo Przyjaciół Opery zespół artystyczny pod kierownictwem Waleriana Bierdiajewa miał szanse zdobycia stałej pozycji. Niestety, mimo poważnych sukcesów artystycznych i organizacyjnych (10 premier, 150 przedstawień w dwuletnim okresie działalności) i ta inicjatywa upadła.

W latach 1950 i 1951 (a także wcześniej) przyjeżdżała do Krakowa Opera Bytomska, jednak wysokie koszty i różne trudności, zwłaszcza transportowe spowodowały zawieszenie tej akcji. Przystąpiono więc do organizowania miejscowego Komitetu Operowego. Niestety uruchomienie przedstawień napotkało na przeszkody lokalowe; budynek przy ul. Rajskiej 12 okazał się zbyt zdewastowany, a dyrekcja Teatru im. J. Słowackiego sprzeciwiała się wprowadzeniu Opery do budynku przy Pl. Św. Ducha 1. W końcu jednak pierwsze „próby operowe” odbyły się w budynku „Domu Oficera” przy ul. Lubicz 48. Grupa organizatorów z Tadeuszem Krzemińskim i Zdzisławem Datko na czele, pod egidą Rady Miejskiej PFK (Filharmonii) przygo-

towała w okresie „Dni Krakowa”, z początkiem czerwca 1952 r. premierę „Cyrulika sewilskiego” Rossiniego. Soliści rekrutowali się z sił miejscowych (Monasterska, Lipka, Mazanek, Wolak) i występujących gościnnie (Stokowacka, Paprocki, Przada), zaś orkiestrę i chór wyłoniono z muzyków Filharmonii; dyrygował J. Sillich, reżyserował J. Ronard-Bujański. Kostiumy i dekoracje pochodziły z pozostałości powojennej Opery Krakowskiej pod dyr. Bierdiajewa, częściowo zaś były wypożyczone. Dano ogółem 10 spektakli (2—30. VI. 1952).

Równy rok później, na tych samych podstawach organizacyjnych dano 12 spektakli (1—29. VI. 1953) „Madamy Butterfly” Pucciniego. W głównych rolach występowali gościnnie M. Vardi-Morbitzerowa, M. Kunińska, W. Pelczar (Butterfly), K. Szczepańska (Suzuki), B. Paprocki, Z. Platt i M. Kouba (Pinker-ton), a z miejscowych śpiewali m. in. A. Wolak (Konsul), A. Mazanek, Z. Melanowski, S. Starzyk.

R O K 1954

Dobre wyniki organizacyjne i artystyczne czerwcowych przedstawień w 1952 i 53 roku oraz kolosalne zainteresowanie w Krakowie i województwie skłoniły Min. Kultury i Sztuki do wyrażenia cennej zgody na powołanie Towarzystwa Operowego „które będzie dawało stałe przedstawienia operowe i — przygotowując nowe kadry śpiewacze dla przyszłej zawodowej opery — spełniać pionierską pracę artystyczną”. I oto 15. III. 1954 roku zostało zarejestrowane Krakowskie Towarzystwo Operowe. Po krótkim okresie konsultacji wstępnych zarząd K. T. O. ukonstytuował się następująco: prof. Piotr Perkowski — przewodniczący, dyr. Juliusz Weber — zast. przewodniczącego, mgr Stanisław Lachowicz — sekretarz, mgr Antoni Bojan — skarbnik; nieco później zostali dokooptowani dwaj członkowie zarządu: prof. Bronisław Rutkowski i płk. Jan Bał.

Energiczna działalność zarządu KTO była szczególnie ważna w pierwszym okresie zakładania fundamentów pod samodzielną placówkę operową w Krakowie. Toczone uparte boje o stworzenie własnego zespołu solistycznego, o Studio Operowe, o subwencje (początkowo nikłe i tak niestałe, że wręczając solistom kontrakt trzymiesięczny dawano równocześnie ... wypowiedzenie), o tymczasową scenę dla przedstawień (w bliskiej perspektywie widziano budowę gmachu operowego), o właściwy klimat dla Opery w Krakowie. Samo kierownictwo Opery w składzie Tadeusz Krzemiński i Zdzisław Datko, oraz — nie-

oficjalnie — Antoni Wolak (solista i reżyser) tworzyło placówkę dosłownie z niczego. Trzeba było walczyć o każdy kostium, rekwizyt, reflektor, o każdą próbę i prawidłowy tok przedstawień.

Zarząd KTO od początku postulował stworzenie Opery prawdziwie krakowskiej, z własnym zespołem solistycznym, „młodzieżowym”. Niestety nie było to możliwe przy pierwszej premierze, „firmowanej” przez Krakowskie Towarzystwo Operowe, w „Tosce” Pucciniego, danej niejako w przedłużeniu działalności Rady Miejscowej PFK. Na premierze 12. IV. 1954 r. śpiewali: K. Jamroz — Tosca, A. Dachtera — Cavaradossi, Z. Mariański — Scarpia, R. Wasilewski — Angelotti, A. Szczurowski — Zakrystian. Wszyscy z zewnątrz; nawet dyrygenta ściągano na gościnne występy (J. Sillich), mimo że orkiestrę do premiery przygotował całkowicie, już wówczas dobrze sobie przy pulpicie dyrygenckim poczynający J. Katlewicz. Również wznowiony 17. V. — 21. VI. 1954 spektakl „Madamy Butterfly” posługiwał się głównie solistami obcymi (Morbitzerowa, Pelczar, Szczepańska, Wojciechowska, Paprocki, Romański, Szczurowski, Babis).

Czyżby Kraków nie potrafił stworzyć własnego zespołu solistycznego? Wbrew opinii pesymistów możliwości były tu

znaczne. Imprezy w wykonaniu studentów powstałej w roku akademickim 1951/52 Sekcji Operowej przy PWSM w Krakowie cieszyły się dużym uznaniem publiczności i krytyki prasowej; dotyczyło to zarówno nader interesujących audycji: mozartowskiej (maj 1953) i verdiowskiej (20. V. 1954) w wykonaniu uczniów klas prof. prof. Anny i Włodzimierza Kaczmarów, jak i estradowych montaży „Strasznego Dworu”, w których obok studentów PWSM brali z powodzeniem udział także hospitan ci spoza uczelni. W pierwszych publicznych koncertach z orkiestrą śpiewali (w nawiasach II obsada): Miecznik — Adam Szybowski (Stanisław Lewicki, Jan Madejski), Hanna — Helena Szubertówna (Zuzanna Czerniawska), Jadwiga — Halina Żychal (Danuta Ambros, Anna Gałek), Damazy — Lesław Pawluk (Augustyn Kusek), Stefan — Janusz Zipser (Lesław Pawluk), Zbigniew — Władysław Jurek (Mieczysław Frogni), Cześnikowa — Zofia Jaskuła (Zofia Jędrzykiewicz), Maciej — Stanisław Lewicki (Zbigniew Melanowski, Jan Madejski), Skołuba — Stanisław Lachowicz (Andrzej Galos), Ochmistrzyni — Anna Gałek (Danuta Ambros).

Niestety kierownictwo powstającej Opery początkowo zupełnie nie zauważało miejscowych, młodych solistów. Trzeba było dopiero formalnej uchwały zarządu KTO, domagającej się, aby nowa premiera, tj. „Rigoletto” Verdiego wystawiona była w całości własnej, „młodzieżowej” obsadzie. Mimo, że uchwała ta nie została w pełni zrealizowana (nie przygotowano ustalonej obsady roli tytułowej), premiera „Rigoletta” stała się momentem zwrotnym — pierwszym krokiem samodzielnej Opery, już bez ingerencji Rady Miejscowej PFK (na wstępnym etapie bardzo cennej) i bez dobierania obcych sił solistycznych. Nic więc dziwnego, że datę tej premiery, 13. X. 1954 przyjmuje się jako początek działalności — reaktywowanej po wieloletniej przerwie — samodzielnej pałcówki operowej w Krakowie.

Zarówno opinia publiczna, jak i prasa oceniła przedstawienie „Rigoletta” bardzo pozytywnie, a kolosalne kolejki po bilety i... rozbite szyby przy kasie biletowej w Filharmonii świadczyły zarówno o szczególnym powodzeniu „Rigoletta”, jak o ogólnym zapotrzebowaniu na Operę w Krakowie. Oczywiście pod względem wystawy (dekoracje, kostiumy) dość ubogiej z braku funduszy, spektakl ten nie mógł zadowalać. Rok 1954 zamknięto sumą 41 spektakli, w tym „Toski” — 19, „Rigoletta” 16, „Madamy Butterfly” 6.

R O K 1955

Następna premiera, „Straszny Dwór” Moniuszki, została przygotowana całkowicie przez młody zespół solistyczny z PWSM, z tym że nadal członkowie chóru i orkiestry rekrutowali się z muzyków Filharmonii, wynagradzanych „od przedstawienia”. Analogicznie wynagradzano członków zespołu baletowego oraz przeważającą część solistów. Na umowy stałe zaangażowano w pierwszym rzucie tylko 6 solistów: Jadwigę Romańską, Halinę Żychal, Stanisława Lachowicza, Adama Szybowskiego, Antoniego Wolaka, Janusza Zipsera. Zespół baletowy, występujący w „Strasznym dworze” uznano za załazek własnego baletu. Dekoracje przygotowano nowe, kostiumy zaś po większej części wypożyczono.

Premiera „Strasznego dworu” zyskała bardzo dodatnią ocenę, a ten tak bardzo polski spektakl, wznawiany później dwukrotnie osiągnął — obok drugiego arcydzieła Moniuszki — „Halki”, największą popularność i wysoką liczbę przedstawień: prawie 120.

Cenną zdobyczą Zarządu Krakowskiego Tow. Operowego i to zarówno dla premiery „Strasznego dworu”, jak i w ogóle dla dalszego rozwoju Opery Krakowskiej było otrzymanie osta-

tecznej zgody na przeniesienie przedstawień z nieakustycznej, ciasnej i pozbawionej urządzeń technicznych sceny „Domu Oficera” na scenę Teatru im. Słowackiego. Prawidłowy tok przedstawień zapewniało przy tym pozyskanie dyrektora administracyjnego tego Teatru, mgr Mariana Kramarskiego na stanowisko kierownika administracyjnego Opery (dyr. T. Krzemiński pozostał na funkcji kierownika artystycznego). Niestety sytuacja finansowa Opery w braku stałej i dostatecznej subwencji przedstawiała się nadal bardzo źle, a dalsze istnienie placówki stało pod znakiem zapytania.

Z końcem 1955 r. wznowiono „Toskę” Pucciniego, dawny spektakl Rady Miejskowej przy PFK.

Rok 1955 zamknięto liczbą 67 spektakli, w tym „Strasznego dworu” 42 (1 spektakl wyjazdowy na festiwal w Poznaniu), „Rigoletta” 19 i „Toski” 6 (w zestawieniu tym nie uwzględniono dwóch przedstawień wyjazdowych „Cyrulika Sewilskiego”, spektakli przygotowanych przez Radę Miejskową PFK).

R O K 1956

Premiera „Eugeniusza Oniegina” Piotra Czajkowskiego z marca 1956 r. została przez prasę oceniona na ogół pozytywnie, z tym że nie podobała się stara, „oleodrukowa” dekoracja i mało pomysłowa reżyseria (podobne zarzuty kierowano wcześniej pod adresem „Rigoletta”, „Madamy Butterfly” i „Toski”). Przedstawienie powyższe nie miało u publiczności powodzenia i schodząc z afisza po 26 spektaklach, nie wróciło już ponownie na krakowską scenę. W 10-letnich dziejach Opery Krakowskiej jest to jedyny wypadek, że opera skończyła swój żywot sceniczny w ciągu zaledwie jednego roku kalendarzowego.

Natomiast dużą popularność zyskał sobie spektakl „Madamy Butterfly”, będący w ogólnym zarysie powtórzeniem przedstawienia Rady Miejskowej przy PFK z lat 1953 i 54. W stale zmienianej i uzupełnianej obsadzie solistycznej znajdujemy obok nazwisk śpiewaków miejscowych, także czołową ogólnokrajową. Spektakl — mimo swoich niezaprzeczalnych braków — zachował się w repertuarze Opery Krakowskiej przez prawie 10 lat.

Rok 1956 zamknięto liczbą 81 przedstawień. Po raz pierwszy osiągnięto tu wynikającą z późniejszych obliczeń — „średnią 10-letnią”. Grano „Eugeniusza Oniegina” 26 razy, „Madame Butterfly” 24, „Strasznego Dwór” — 19, „Rigoletto” — 8, „Toskę” 4 razy.

ROK 1957

Lata 1954—1957, jak zresztą i dalsze, były okresem uporczywej walki zarządu Krakowskiego Towarzystwa Operowego i dyrekcji Opery o dalszy byt młodej placówki artystycznej. Sukcesem zakończyły się na przełomie 1956/57 starania o stałą subwencję. W efekcie — o ile dekoracje „Toski”, „Butterfly” i „Oniegina” były stare, wyciągnięte z magazynów Teatru im. Słowackiego, a kostiumy do wszystkich dotychczasowych premier, nie wyłączając „Rigoletta” i „Strasznego dworu” stanowiły wypożyczoną zbieraninę krakowsko-bytomsko-wrocławsko-lódzko-bałtycką, przy wystawieniu „Cyganerii” Pucciniego można się było wreszcie zdobyć na nowe, oryginalne dekoracje i kostiumy. W ogóle było to drugie po „Strasznym dworze” przedstawienie, którego nie trzeba było się wstydzić pod żadnym względem. W recenzjach podkreślano — obok walorów scenograficznych i reżyserskich przedstawienia — także jego wysoką rangę muzyczną. Zresztą solidność i kultura muzyczna oraz dobry poziom wokalny, to — wielokrotnie podkreślane — walory Opery Krakowskiej od pierwszego przedstawienia w 1954 r. Zasluga to muzycznego doświadczenia orkiestry

i chóru filharmonicznego oraz kwalifikacji muzycznych solistów, rekrutujących się głównie z absolwentów wyższych uczelni muzycznych. Szczęśliwym przypadkiem ów dobry materiał dostał się w ręce młodych, na krakowskiej scenie debiutujących, niezmanierowanych, a nadzwyczaj utalentowanych dyrygentów: Jerzego Katlewicza i Zbigniewa Chwedczuka. Ich umiejętności, zapal i młodość, rzutowane na analogiczne walory zespołu artystycznego, stały się fundamentem krakowskiej placówki operowej. Dobre wyniki muzyczne „Cyganerii” zasługują na tym większe uznanie, że zostały osiągnięte w bardzo trudnych warunkach, bez własnego budynku, przy zaledwie pięciu, i to nie zawsze pełnych próbach na scenie z orkiestrą.

Również wystawiony na początku sezonu 1957/58 „Cyrulik sewilski” Rossiniego legitymował się nowymi, własnymi dekoracjami i kostiumami. Wzrastająca życzliwość i poparcie władz miejskich zaczęły dawać dobre owoce.

Rok 1957 zamknęto liczbą 83 przedstawień, w tym „Cyganerii” 39, „Cyrulika” 30, „Strasznego dworu” 14.

Zanim jednak zbilansowano rok 1957, Opera Krakowska przeżyła potężny wstrząs, reorganizację. To, że musi ona nastąpić, oczywiste było od dawna dla każdego, kto pragnął prawidłowego rozwoju młodej placówki. Opera — jako zajęcie dodatkowe, uboczne dla pracowników Filharmonii i Teatru im. Słowackiego pod egidą Krakowskiego Towarzystwa Operowego, Operetka zaś — dla pracowników Chóru i Orkiestry Polskiego Radia pod firmą Towarzystwa Przyjaciół Teatru Muzycznego (powstałego także w 1954 r.) — była to koncepcja słuszna i korzystna na etapie wstępnym. Kiedy jednak pozycja obu placówek artystycznych ustaliła się, konieczne stało się utworzenie samodzielnego, własnego zespołu pracowniczego. Oczywiście jako warunek nieodzowny nasuwała się potrzeba fuzji Opery z Operetką; tygodniowo dwa przedstawienia Opery i trzy (w perspektywie cztery) przedstawienia Operetki dają w sumie pełny plan usługowy, dla którego realizacji opłaci się zaangażować własną orkiestrę, chór, balet, solistów do wykorzystania — w zależności od potrzeb — na obu scenach, zorganizować własną administrację oraz pracownie krawieckie i dekoratorskie. Takie założenia umożliwią dalszy wzrost poziomu artystycznego (przejście z chałtury na zajęcie stałe, pierwszoplanowe) oraz obniżkę — stale rosnących — kosztów, przy usprawnionym planowaniu (kostiumy i dekoracje wykonywane „na zlecenie” są drogie i oddawane nieterminowo).

Projekty reorganizacji, opracowane przez dyr. Webera i mgr Lachowicza, zbiegły się z realizowaną podówczas w ca-

łym kraju decentralizacją, której założenia domagały się m. in. przejścia z budżetu centralnego na miejski. Kiedy dalsze subwencjonowanie towarzystw typu Krakowskiego Towarzystwa Operowego i Towarzystwa Przyjaciół Teatru Muzycznego stało się niemożliwe, tylko fuzja i stworzenie samodzielnego przedsiębiorstwa miejskiego ratowało Operę i Operetkę w Krakowie przed likwidacją. Niestety reorganizacja nie leżała w interesie niektórych osób z kierownictwa Opery. Mnożyły się protesty, memoriały i gwałtowne polemiki prasowe; nie brakło gorących dyskusji na rozlicznych konferencjach i zebraniach. Główny rzecznik reorganizacji został nawet zawieszony w pracy artysty-spiewaka. Mimo to fuzja stała się faktem. 1. I. 1958 r. powstało nowe przedsiębiorstwo: „Miejski Teatr Muzyczny — Opera i Operetka w Krakowie”. Dyrektorem MTM i kier. artystycznym Opery mianowano doc. mgr. Mieczysława Drobnera, który nieco wcześniej odszedł z kierowniczego stanowiska w Operze Łódzkiej. Nowy dyrektor przystąpił do systematycznej realizacji założeń reorganizacyjnych, do tworzenia samodzielnego baletu, orkiestry i chóru oraz własnych pracowni i administracji. Oba Towarzystwa, KTO i TPTM zlikwidowano, przerzucając ich zadania społeczne do Podkomisji Muzycznej przy Komisji Kultury Rady Narodowej m. Krakowa.

R O K 1958

Pierwszą premierą operową Miejskiego Teatru Muzycznego była — licząca właśnie równo 100 lat — „Halka” Moniuszki, przygotowana jeszcze przez poprzednią dyrekcję. Dekoracje i kostiumy otrzymano z Wojewódzkiego Domu Kultury w Krakowie, jako majątek polikwidacyjny Opery WDK (tzw. „Opera Robotnicza”). „Halka”, będąca odąd w stałym repertuarze MTM, choć nie należąca do najlepszych spektakli Opery Krakowskiej, zyskała największą dotąd ilość przedstawień (179).

Przy końcu sezonu 1957/8 opuścili Kraków dwaj dyrygenci, Jerzy Katlewicz i Zbigniew Chwedczuk, przechodząc na stanowiska dyrektorskie do Poznania i Bydgoszczy. Pozyskano natomiast na I. dyrygenta Opery Romana Mackiewicza, na chórmistrza Stanisława Gałońskiego, zaś na stałego kierownika baletu Mikołaja Kopińskiego.

Rok 1958 zamknęto liczbą 86 przedstawień, w tym „Halki” 60, „Cyrylika sewilskiego” 13, „Madamy Butterfly” 9, „Cyganerii” 4.

Mieczysław Drobner — dyrektor
i kier. artystyczny

ROK 1959

Na okazanie legitymacji artystycznej przez nowego kierownika Opery, premierę „Opowieści Hofmana”, przyszło niestety czekać długo, bo aż 13 miesięcy od premiery „Halki”. Trzeba jednak przyznać, że przygotowano spektakl pod każdym względem imponujący. Szczególnie korzystne okazało się pozyskanie po raz pierwszy dla Opery wybitnego reżysera teatralnego, dyr. Bronisława Dąbrowskiego.

W osiągnięciach 1959 r. odnotować należy zdobycie własnego lokalu biurowego i sali dla prób małoobsadowych przy ul. Senackiej 6, gdzie przystąpiono również do remontu pomieszczeń dla pracowni krawieckiej, najpierw damskiej, a rok później męskiej.

U schyłku 1959 roku wznowiono jeszcze „Rigoletto” w poszerzonej obsadzie. W ogólności dla dyrekcji regułą stało się przygotowywanie spektakli w co najmniej podwójnej (a niekiedy potrójnej) obsadzie; często obie obsady były prawie równorzędne („Halka”, „Opowieści Hofmana”, „Rigoletto”), czego zewnętrznym wyrazem było organizowanie dwóch oficjalnych premier.

Rok zamknięto 85 przedstawieniami; „Halka” była grana 36 razy, „Opowieści Hofmana” 26, „Madama Butterfly” 16, „Rigoletto” 7 razy.

ROK 1960

W 14 miesięcy po „Opowieściach Hofmana”, w czerwcu 1960 r. dano w jednym spektaklu „Verbum nobile” Moniuszki i „Pajace” Leoncavalla.

„Verbum nobile” wystawiono w stylu sielskiego, staropolskiego oleodruku. „Pajace” zaimponowały oryginalną scenografią i ciekawymi pomysłami inscenizacyjnymi.

Ze zdobyczy materialnych rok 1960 przyniósł nareszcie dwie własne sale na próby, jedną dla baletu, drugą dla zespołów wokalnych i orkiestry; były to pomieszczenia b. magazynu Woj. Zw. Spół. Pracy (przedtem bożnica) przy ul. Grodzkiej 28/30, wyremontowane przez MTM. Równocześnie zorganizowano własną pracownię krawiecką męską, co uniezależniło Teatr od obcych warsztatów.

Niestety trzy poważne pozycje w zespole solistycznym trzeba było odpisać na straty. Odeszło dwóch wybitnych tenorów:

Janusz Zipser (do Opery Wrocławskiej) i Kazimierz Pustelak (do Opery Warszawskiej), oraz niemniej cenny baryton Władysław Malczewski (do Opery Poznańskiej).

U schyłku 1960 r. wznowiono jeszcze „Straszny dwór”, który odtąd znowu cieszy się zasłużonym powodzeniem. Należy wspomnieć, że kostiumy do premiery „Strasznego dworu” będące w roku 1955 wypożyczoną składanką, stopniowo zastąpiono własnymi. Jesienią 1960 r. odszedł z przedsiębiorstwa doc. mgr Mieczysław Drobner.

R O K 1961

Niestety mianowany z początkiem 1961 r. dyrektorem MTM Stefan Bartik dążył wyraźnie do likwidacji Opery. W braku kierownika artystycznego Opery jego faktyczne zadania zaczął pełnić Stanisław Drabik. Przygotowano w tempie szybkim „Traviatę” Verdiego, posługując się w przeważającej części kostiumami z „Opowieści Hofmana”.

Po wystawieniu „Traviaty” nastąpił w Operze okres całkowitej stagnacji; ograniczono się tylko do dawania przedstawień gotowych. Kompletny zastój w Operze prowokował niektórych artystów do szukania ujęcia dla aktywności. Zdecydowano wystawić „Zamek na Czorsztynie” Kurpińskiego w ujęciu eksperymentalnym. Soliści śpiewali nie z żywą orkiestrą, lecz z towarzyszeniem muzyki z taśmy magnetofonowej. Reżysersko ujęto całość jako parodię na wszelkie sztampy operowe i przestarzałe kierunki reżyserskie, panujące również niekiedy w... Operze Krakowskiej.

Rok 1961 zamknięto zmniejszoną ilością przedstawień. W ogólnej liczbie 76 mieści się 26 spektakli „Traviaty”, 25 „Strasznego dworu”, 11 „Halki”, 8 „Pajaców” z „Verbum nobile”, 4 „Zamku na Czorsztynie” i 2 „Opowieści Hofmana”.

R O K 1962

Następna premiera była „Lalki” Delibesa, wystawiona pod względem muzyczno-śpiewaczym i wizualnym w tradycyjnych wzorów.

Powolne tempo pracy w przygotowaniu premier, przestarałe koncepcje realizatorskie, nie zawsze celnie dobrane obrazy, ogólny spadek poziomu wykonawczego i w szczególności stopniowo osłabiło zainteresowanie publiczności spektaklami, co wyraziło się spadkiem frekwencji (po raz pierwszy zdarzyły

się dwa wypadki odwołania przedstawień z braku widzów). Aby uniknąć likwidacji zdecydowano reorganizację; ustalono jej kierunki: zwiększenie ilości premier do 4 rocznie, częściowe przejście na repertuar kameralny, wprowadzenie samodzielnych widowisk baletowych, uncwocześnie scenografii i reżyserii, reorganizacja zespołu solistycznego, orkiestry i chóru, ożywienie kontaktu ze społeczeństwem Krakowa i województwa. Na dyrektora MTM i kierownika artystycznego Opery powołano Kazimierza Korda.

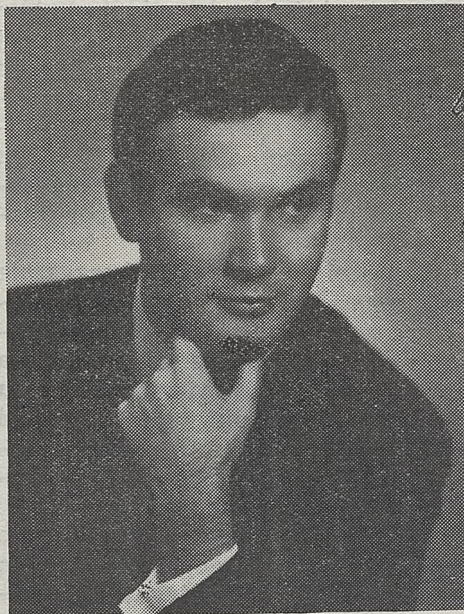
Pierwszą premierą po reorganizacji, i to z miejsca korzystnie zaskakującą, był „Don Kichot” Masseneta. Do realizacji spektaklu (polska prapremiera) zaproszono wybitnego malarza Tadeusza Kantora, nie tylko jako scenografa, ale też inscenizatora i reżysera. Również zaimponowała strona muzyczna spektaklu (m. in. świetnie brzmiąca orkiestra). Po raz pierwszy w historii Krakowskiej Sceny Operowej o przedstawieniu mówiono w całej Polsce, a liczne periodyki i dzienniki, zwłaszcza warszawskie, poświęcały mu obszernie, bardzo pozytywne recenzje.

W niespełna 1½ miesiąca po „Don Kichocie” wystawiono drugą premierę: „Don Pasquale” Donizettiego, realizując ją jeszcze bardziej kameralnie od poprzedniej. Bronisław Dąbrowski narzucił przedstawieniu styl włoskiej komedii dell’arte, osiągając z zespołem, który poprzednio w tym gatunku nie praktykował, wynik nadspodziewanie dobry (zgodna opinia recenzentów).

Bardzo nietypowy rok 1962 (zrywanie przedstawień, reorganizacja, opóźniona inauguracja sezonu 62/63) zamknęto zmniejszoną do 66 liczbą przedstawień. Do lipca grano 26 razy „Lakmé”, 9 „Traviatę”, 7 „Straszny dwór”, 5 — „Madamę Butterfly”, 4 — „Halke”. Po otwarciu sezonu zreorganizowanego MTM, jesienią 1962 r. dano do końca roku 10 spektakli „Don Kichota” i 5 „Don Pasquale”.

R O K 1963

W niespełna 3 miesiące po „Don Pasquale” Scena Operowa MTM wystąpiła z nową premierą, z dwuczęściowym spektaklem, w którego skład wchodziła 1-aktowa opera Pucciniego „Gianni Schicchi” oraz balet do uwertury-fantazji Czajkowskiego „Romeo i Julia”. Jedyna opera komiczna Pucciniego, uważana przez niektórych za najlepsze muzycznie dzieło tego kompozytora jest w Polsce prawie nieznana; krakowska premiera, to pierwsza po wojnie realizacja sceniczna dzieła (nb.

Kazimierz KORD — dyrektor
kier. artystyczny

wysoko oceniona przez krytykę), a zarazem debiut operowy wybitnego reżysera teatralnego, Bohdana Korzeniewskiego. „Romeo i Julia” zaś, to od lat upragniona, pierwsza na krakowskiej scenie realizacja samodzielnego widowiska baletowego (dotychczas wykorzystywano balet jedynie tylko do wstawek w ramach spektakli operowych). Okazało się tutaj i w następnych realizacjach baletowych, że krakowski zespół jest w stanie celnie realizować zadania, które zdawałoby się przekraczają jego możliwości wykonawcze.

Wkrótce do dwuczłonowej „składanki” „Gianni Schicchi” — „Romeo i Julia” przybył trzeci: opera Bartóka „Zamek Sinobrodego”, a następnie balet do uwertury-fantazji Czajkowskiego „Francesca da Rimini”. Odtąd dawano spektakl trzyczęściowy, w skład którego wchodziły pozycje wybrane z czterech. „Zamek Sinobrodego”, zrealizowany w bardzo oryginalnej koncepcji, niestety szybko zeszedł z afisza na skutek przejściowych trudności obsadowych. Natomiast „Francesca da Rimini”, posługująca się elementami zarówno tańca, jak pantomimy, zyskała trwałe powodzenie.

Wytężona praca artystyczna zespołu i kierownictwa przyczyniła się do zmiany ogólnego nastawienia w stosunku do

Opery. Okazało się, że mimo niezmiernie trudnych warunków pracy Opera Krakowska jest w stanie osiągnąć bardzo dobre wyniki artystyczne i pokażną poprawę wskaźników ekonomicznych. Roczny okres próby oceniły władze R. N. m. Krakowa pozytywnie, odrzucając tym samym postulowaną w 1962 r. likwidację Opery.

A poprawa widoczna była pod każdym względem. Wystawienie w roku pięć premier (w miejsce dawniej jednej), wprowadzenie repertuaru małoogramego, unowocześnienie reżyserii i scenografii — to wszystko zwróciło na Operę Krakowską żywszą uwagę publiczności.

Wzrósł poziom wykonawstwa: zreorganizowana orkiestra, oparta głównie na młodych, zdolnych muzykach poprawiła znacznie precyzję i brzmienie. Balet w swoich samodzielnych realizacjach zasłużył na pełne uznanie, a zorganizowane z inicjatywy i przy współpracy Teatru Muzycznego Studio Baletowe przy Młodzieżowym Domu Kultury będzie w przyszłości stanowić dobre zaplecze kadrowe. Zespół solistyczny, zmniejszony do minimum, mimo bardzo wyśrubowanego — w pojedynczych przypadkach — tempa pracy, stanął całkowicie na wysokości zadania.

Mimo wyraźnego wzrostu ilości premier, udało się koszty oraz tzw. dopłatę do widza utrzymać w dawnych granicach. Niestety na ogólną realizację planu finansowego MTM bardzo niekorzystnie rzutował przedłużający się, trwający cały rok remont generalny sali Operetki przy ul. Lubicz i związana z tym przerwa w przedstawieniach.

Przed zakończeniem sezonu 1962/63 dano jeszcze jedną, piątą z kolei premierę operową: „Urowadzenie z Seraju” W. A. Mozarta.

Pierwszą premierą sezonu 1963/64 było wznowienie „Cyru-
lika sewilskiego” Rossiniego, pozycji z tzw. żelaznego repertuaru światowego.

Rok 1963 zamknęto największą w dziejach Opery Krakowskiej ilością przedstawień: 87. W tym grono „Halke” 21 razy, „Madame Butterfly” 11, „Don Kichota” 11, „Don Pasquale” 10, „składankę” 2- lub 3 częściową („Gianni Schicchi”, „Zamek Sinobrodego”, „Francesca da Rimini”, „Romeo i Julia” — w różnych zestawieniach) — 19 razy, „Urowadzenie z Seraju” 8, „Cyru-
lika sewilskiego” 7 razy.

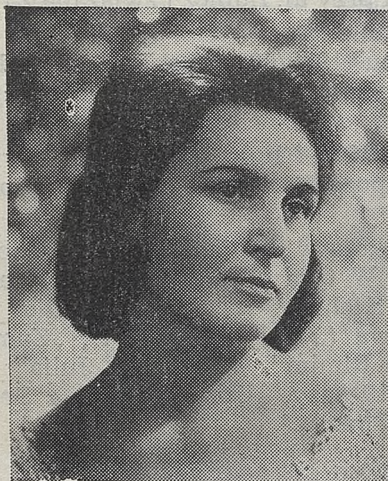

Jadwiga Romańska — sopran

Helena Szubertówna — sopran

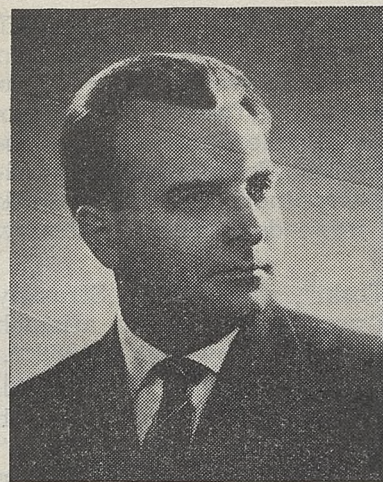
SOLIŚCI

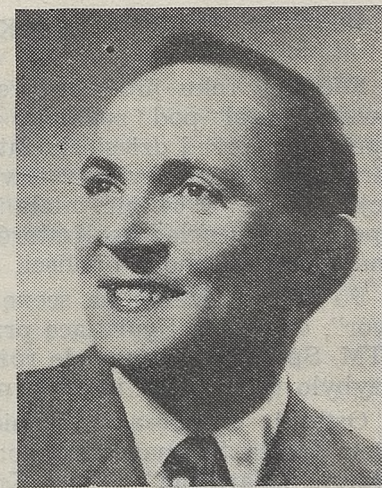
Halina Zychal-Szymańska — mezzosopran

Teresa Wessely — sopran

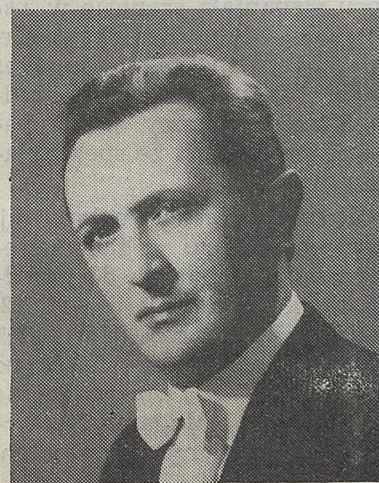

Stanisław Lachowicz — bas

Stefan Starzyk — tenor

JUBILACI

Adam Szybowski — baryton

Antoni Wolak — baryton

Początek roku jubileuszowego reaktywowanej Opery Krakowskiej stał pod znakiem premiery „Toski” Pucciniego. Wprawdzie przed dziesięciu laty, w okresie Krakowskiego Towarzystwa Operowego wystawiano już „Toskę”, jednak realizacja „Toski” 1964 nie miała nic wspólnego z „Toską” 1954; zupełnie inny skład realizatorów, nowe dekoracje i kostiumy, inna orkiestra, chóry i soliści.

Po wprowadzeniu na scenę „Toski”, wznowiono „Straszny dwór”, operę nie figurującą przez prawie dwa lata na afiszach MTM. Spektakl niczym nie różni się od wznowienia z 1960 r.; przybyło tylko kilka nowych nazwisk w obsadzie solistycznej.

Ostatnią premierą w sezonie był spektakl złożony z dwóch dzieł Karola Szymanowskiego: jednoaktowej opery „Hagith” i baletu „Harnasie”. Scena Krakowska wybierając w danym momencie spektakl polski ze względów okolicznościowych (1000-lecie Państwa Polskiego, 600-lecie Uniwersytetu Jagiellońskiego, XX-lecie Polski Ludowej) nie poszła po linii najmniejszego oporu, lecz sięgnęła do literatury bardzo trudnej do realizacji zarówno muzycznej, jak scenicznej. Ambicja repertuarowa, talent i pracowitość dały znowu spektakl oryginalny, nawskroś nowoczesny, o którym mówi się i pisze także daleko poza Krakowem.

Dla „Harnasi” znaleziono w lipcu wspaniałą scenerię w Zakopanem na stadionie pod Krokwią, gdzie dano dwa spektakle, uwieńczone kolosalnym sukcesem; jeden spektakl dano też w Nowej Hucie na akademii XX-lecia. Łącznie z dwoma przedstawieniami „Don Kichota” w Barbakanie, występy w Zakopanem i Nowej Hucie stanowią udaną próbę wyjścia ze spektaklami poza stałą siedzibę w sali teatralnej.

Okres od 1. I. 1964 do sierpniowej przerwy urlopowej, względnie do rozpoczęcia się jedenastego sezonu w historii reaktywowanej Opery Krakowskiej zamyka się liczbą 63 przedstawień. W tym „Toskę” dano 18 razy, „Straszny dwór” 12, „Halkę” 7, „Hagith” z „Harnasiami” 6 razy, same „Harnasie” 3 razy, „Gianni Schicchi” z baletami dano 4 razy, także po 4 razy wystawiono „Cyrulika sewilskiego” i „Uprowadzenie z Seraju”, zaś trzy razy „Don Kichota”, a 2 „Madamę Butterfly”. Repertuar bogaty, różnorodny, wystawiany naprzemiennie.

Ogólna ilość przedstawień operowych za okres 10 lat (przy średnio dwóch przedstawieniach tygodniowo) zamyka się cyfrą 819.

Ten znaczny dorobek, to zasługa nie tylko zespołu, ale także licznych sympatyków i protektorów opery, a przede wszystkim władz miejskich. Po raz pierwszy w historii 300-letnich zabiegów o przedstawienia operowe w Krakowie, w drugim X-leciu Polski Ludowej wsparto inicjatywę miłośników opery konkretną pomocą finansową, co pozwoliło na stworzenie i stałe funkcjonowanie Opery. W dniu Jubileuszu nadarza się specjalna okazja do wyrażenia za to słów uznania i wdzięczności.

Stanisław Lachowicz

PREMIERY OPERY KRAKOWSKIEJ
1. IX. 1954 1. IX. 1964

1954

1.* **RIGOLETTO**, opera w 3 aktach z prologiem, muzyka — Giuseppe Verdi, libretto — F. M. Piave.

Kierownictwo muzyczne — Jerzy Katlewicz, chórmistrz — Józef Bok, reżyseria — Antoni Wolak, dekoracje — Eugeniusz Bożyk, choreografia — Janina Strzembosz. Orkiestra i chór PFK.

Premiera 13. X. 1954. Sala „Domu Oficera” przy ul. Lubicz 48; od 7. III. 1955 Teatr im. Słowackiego. Ilość przedstawień 43 (ostatnie 10. XII. 1956).

Obsada: Księżę — *Janusz Zipser* **, (Adam Dachtera, Józef Prząda), Rigoletto — Adam Szybowski, *Antoni Wolak*, (Bolesław Jankowski, Cze-

* cyfra przed tytułem opery: numer kolejny premiery, wzgl. wznowienia.

** nazwiska drukiem pochyłym: obsada premiery prasowej, w nawiasach: występy gościnne, nagłe zasępstwa, debiuty.

Jadwiga Romańska (Gilda) i Janusz Zipser (książę) w „Rigoletto”

sław Kozak, Marian Woźniczko), Gilda — *Jadwiga Romańska*, (Janina Stano), Sparafucile — Władysław Jurek, *Stanisław Lachowicz*, (Adam Mazanek, Antoni Szczurowski), Magdalena — *Halina Żychal*, (Zofia Wojciechowska), Joanna — Zofia Jędrzykiewicz, Barbara Marczyńska, *Genowefa Szarblewska*, (Maria Falkenberg), Hrabina Ceprano — Maria Rysiówna, *Teresa Wessely*, Monterone — Wincenty Głodek, Stanisław Lachowicz, *Adam Szybowski*, Marullo — Krzysztof Goraj, *Leszek Koperny*, Józef Magielski, Zbigniew Radłowski, Borsa — *Stefan Starzyk*, Ceprano — *Michał Garda*, Mieczysław Frogni, Paź — *Maria Feherpataky*, Zofia Müller. Dyrygent — *Jerzy Katlewicz*, (Zbigniew Chwedczuk, Adam Kopyciński).

1955

2. STRASZNY DWÓR, opera w 4 aktach z prologiem, muzyka — Stanisław Moniuszko, libretto — Jan Chęciński.

Kierownictwo muzyczne — Jerzy Katlewicz, chórmistrz — Józef Bok, reżyseria — Jerzy Ronard-Bujański, dekoracje — Bolesław Kamykowski, choreografia — Janina Strzembosz. Orkiestra i chór PFK.

Stanisław Lachowicz (Skołuba) i chór myśliwych w „Strasznym Dworze”

Premiera 2. V. 1955 (25. IV. 1955 — 18. II. 1957).*** Sala Teatru im. Słowackiego. Ilość przedstawień 75.

Obsada: Miecznik — Władysław Malec-Malczewski, Adam Szybowski, Antoni Wolak, Hanna — Jadwiga Romańska, Zofia Stachurska, Helena Szubert, Jadwiga — Halina Żychal, Stefan — Janusz Zipser, (Adam Dachtera, Edward Kamiński), Zbigniew — Władysław Jurek, Sławomir Książek, Cześniakowa — Zofia Jędrzykiewicz, Barbara Marczyńska, Jadwiga Omilianowska, Maciej — Zbigniew Melanowski, Antoni Wolak, Damaży — Gustaw Kusek, Lesław Pawluk, Stefan Starzyk, Skoluba — Stanisław Lachowicz, Adam Mazanek, Marta — Stanisława Dyras, Genowefa Szarblewska, Grześ — Wiesław Kolankowski, Władysław Pyś, Ochmi-strzyni — Stanisława Dyras, Irena Kania. Dyrygent — Zbigniew Chwedczuk, Jerzy Katlewicz (Adam Kopyciński).

3. TOSCA, opera w 3 aktach, muzyka — Giacomo Puccini, libretto — L. Illica, G. Giacosa (wg V. Sardou), tłum. Ludomir German.

Kierownictwo muzyczne — Jerzy Katlewicz, chórmistrz — Józef Bok, reżyseria — Antoni Wolak. Orkiestra i chór PFK.

Wznowienie spektaklu Rady Miejskowej przy PFK 31. X. 1955 (30. X. 1955 — 16. I. 1956). Sala Teatru im. Słowackiego. Ilość przedstawień 10.

Obsada: Tosca — Krystyna Jamroz, Antonina Kawecka, Alina Lewandowska, Cavaradossi — Janusz Zipser, Scarpia — Antoni Wolak, Angelotti — Henryk Sajdak, Zakrystian — Stanisław Lachowicz, Spoletta — Stefan Starzyk, Sciarrone — Wincenty Głodek, Gustaw Śliwa, Dozorca — Michał Garda, Pastuszek — Halina Żychal. Dyrygent — Jerzy Katlewicz.

1956

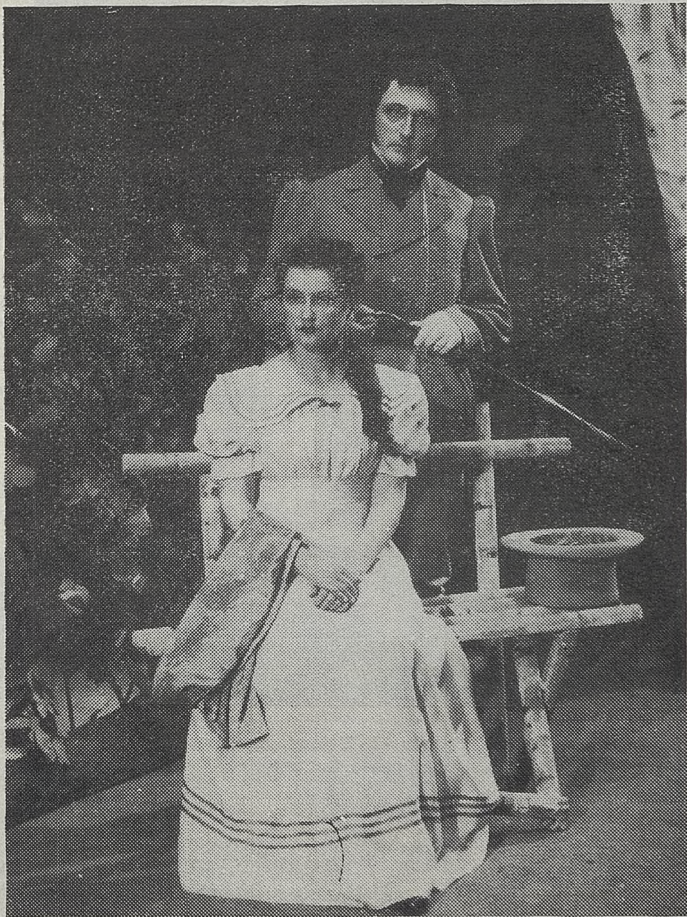
4. EUGENIUSZ ONIEGIN, sceny liryczne w 3 aktach (7 odsłonach), muzyka — Piotr Czajkowski, libretto — Modest Czajkowski (wg Puszkina).

Kierownictwo muzyczne — Jerzy Katlewicz, chórmistrz — Zbigniew Chwedczuk, reżyseria — Józef Karbowski, współpraca reżyserska — Antoni Wolak, scenografia — Karol Gajewski, choreografia — Feliks Parnell. Orkiestra i chór PFK.

Premiera 12. III. 1956 (11. III. — 1. X. 1956). Ilość przedstawień 26.

Obsada: Larina — Zofia Jędrzykiewicz, Barbara Marczyńska, Tatiana — Zofia Stachurska, Helena Szubert, (Krystyna Jamroz, Maria Zie-

*** daty w nawiasach: pierwsze i ostatnie przedstawienie.

Zofia Stachurska (Tatiana) i Adam Szybowski (Oniegin) w „Eugeniuszu Onieginie”

lińska), Olga — Waleria Szajowska, Halina Żychal, Filipiewna — Stanisława Dyras, Genowefa Szarblewska, Oniegin — Władysław Malec, Adam Szybowski, (Eugeniusz Banaszczyk, Andrzej Hiolski), Leński — Henryk Grychnik, Lesław Pawluk, Kazimierz Pustelak, Książę Gremin — Andrzej Galos, Tadeusz Podsiadło, (Władysław Jurek, Stanisław Lachowicz), Rotmistrz — Wincenty Głodek, Leszek Koperny, Zarecki — Władysław Jurek, Gustaw Śliwa, Triquet — Gustaw Kusek, Stefan Starzyk, Guillot — Michał Garda, Dyrygent — Zbigniew Chwedczuk, Jerzy Katlewicz.

Waleria Szajowska (Suzuki) i Helena Szubertówna (Butterfly)
w „Madame Butterfly”

5. MADAMA BUTTERFLY, opera w 3 aktach, muzyka — Giacomo Puccini, libretto — L. Illica, G. Giacosa, tłum. Adolf Kitschmann.

Chórmistrz — Stanisław Gałoński, reżyser — Antoni Wolak, dekoracje — Karol Gajewski, Orkiestra i chór PFK (w r. 1956) i Miejskiego Teatru Muzycznego (od 1958 r.).

Wznowienie spektaklu Rady Miejscowej przy PFK 10. V. 1956. Ilość przedstawień 67.

Obsada: Butterfly — Zofia Stachurska, Helena Szubert, Teresa Żylis-Gara, (Alina Bolechowska, Zofia Czepielówna, Jadwiga Dzikówna, Weronika Pelczar, Hanna Rumowska, Zofia Sliwińska, Maria Vardi-Morbitzerowa), Suzuki — Waleria Szajowska, Genowefa Szarblewska, Halina Zychal-Szymańska, (Halina Szczegłowska, Krystyna Szczepańska), Pinkerton — Bolesław Pawlus, Kazimierz Pustelak, Roman Węgrzyn, Janusz Zipser, (Lesław Finze, Tadeusz Kopacki, Jerzy Nowiński, Bohdan Paprocki), Konsul — Adam Szybowski, Antoni Wolak, Bonza — Stanisław Lachowicz, Tadeusz Podsiadło, (Włodzimierz Gołobów, Adam

Mazanek), Kate — Maria Feherpataky, Anna Kościelniak, *Teresa Wessely*, Stefania Zachariasz, Goro — *Stefan Starzyk*, Janusz Żelobowski, (Stanisław Babis), Yamadori — Karol Lehnert, *Zbigniew Melanowski*, Zbigniew Radłowski, Antoni Wolak, Komisarz — *Wincenty Głodek*, Gustaw Sliwa, (Michał Garda, Krzysztof Goraj). Dyrygent — *Zbigniew Chwędczuk*, Jerzy Katlewicz, Roman Mackiewicz, (Zdzisław Bytnar).

1957

6. CYGANERIA, opera w 4 aktach, muzyka — Giacomo Puccini, libretto — L. Illica, G. Giacosa (wg H. Murgera), tłum. Jerzy Zagórski.

Kierownictwo muzyczne — Zbigniew Chwędczuk, inscenizacja i reżyseria — Jerzy Merunowicz, współpraca reżyserska — Antoni Wolak, scenografia — Zanolubiusz Strzelecki. Orkiestra i chór PFK.

Premiera 4. III. 1957 (3. III. 1957 — 17. II. 1958). Ilość przedstawień 43.

Obsada: Rudolf — *Kazimierz Pustelak*, Janusz Zipser, Schaunard — *Zbigniew Melanowski*, Antoni Wolak, Marceli — *Władysław Malec-Malczewski*

Władysław Jurek (Collin), Helena Szubertówna (Mimi), Kazimierz Pustelak (Rudolf), Władysław Malec-Malczewski (Marceli), Teresa Wessely (Musetta), Zbigniew Melanowski (Schaunard) w „Cyganerii”

czewski, Adam Szybowski, Collin — Władysław Jurek, Benoit — Stanisław Lachowicz, Karol Lehnert, Mimi — Jadwiga Romańska, Helena Szubert, Mussetta — Teresa Wessely, Alcindor — Wincenty Głodek, Stanisław Lachowicz, Parpignol — Władysław Pyś, Stefan Starzyk, Strażnicy — Andrzej Karp, Zbigniew Radłowski. Dyrygent — Zbigniew Chwędczuk, Jerzy Katlewicz.

7. CYRULIK SEWILSKI, opera w 2 aktach, muzyka — Gioacchino Rossini, libretto — C. Sterbini (wg P. Beaumarchais).

Kierownictwo muzyczne — Jerzy Katlewicz, inscenizacja i reżyseria — Antoni Wolak, scenografia — Wojciech Krakowski. Orkiestra i chór Opery Krakowskiej.

Premiera 23. IX. 1957 (22. IX. 1957 — 2. III. 1958). Ilość przedstawień 43.

Obsada: Almaviva — Kazimierz Pustelak, Janusz Żelobowski, (Rafik Atakiszijew — ZSRR), Bartolo — Władysław Malec-Malczewski, Zbigniew Melanowski, Rozyna — Jadwiga Romańska, Janina Stano, Teresa Wessely, Figaro — Adam Szybowski, Antoni Wolak, (Eugeniusz Banaszczyk, Marian Woźniczko), Basilio — Władysław Jurek, Stanisław Lachowicz, (Jan Łukowski, Traian Popescu — Rumunia), Berta — Barbara Marczyńska, Genowefa Szarblewska, Halina Żychal, Fiorello i Oficer — Wincenty Głodek. Dyrygent — Zbigniew Chwędczuk, Jerzy Katlewicz.

Antoni Wolak (Figaro) i Teresa Wessely (Rozyna)
w „Cyruliku sewilskim”

*Helena Szubertówna (Halka) i Bolesław Pawłus (Jontek)
oraz chór w „Halce”*

1958

8. HALKA, opera w 4 aktach, muzyka — Stanisław Moniuszko, libretto — Włodzimierz Wolski.

Kierownictwo muzyczne — Zbigniew Chwedczuk, chórmistrz — Stanisław Gałoński, reżyseria — Jerzy Merunowicz, asystent reżysera — Janina Jabłońska, choreografia — Mikołaj Kopiński, Zbigniew Pieńkowski, dekoracje i kostiumy — Karol Frycz, Wojciech Długosz. Orkiestra, chór i balet Miejskiego Teatru Muzycznego.

Premiera 17 (16). III. 1958. Ilość przedstawień 179 (nadal w bieżącym repertuarze).

Obsada: Halka — Zofia Jaskuła, Zofia Jędrzykiewicz, Anna Kościelniak, Stanisława Marciniak, Helena Szubert, *Teresa Żylis-Gara*, (Hanna Rumowska, Zofia Sonnenberg), Zofia — Lucyna Jęczmionka, Celina Karpieńska, *Teresa Wessely*, Stefania Zachariasz, Jontek — *Bolesław Pawłus*,

Roman Węgrzyn, (Wacław Domieniecki, Lesław Finze, Jerzy Orłowski, Bohdan Paprocki, Zbigniew Platt, Stefan Starzyk), Janusz — Władysław Malczewski, Zbigniew Melanowski, *Adam Szybowski*, Antoni Wolak, (Wincenty Głodek, Andrzej Hiolski, Zbigniew Rybak), Stolnik — Jan Łukowski, *Tadeusz Podsiadło*, (Włodzimierz Gołobów, Adam Kaznowski, Jerzy Majgier, Michał Marchut), Dziemba — *Władysław Jurek*, Stanisław Lachowicz, Karol Lehnert, Dudarz — *Wincenty Głodek*, Zbigniew Radłowski, Wiesniak — Władysław Pyś, *Stefan Starzyk*, (Edwin Borkowski, Zbigniew Korzeniowski), Dyrygent — *Zbigniew Chwedczuk*, Stanisław Gałoński, Jerzy Katlewicz, Roman Mackiewicz.

1959

9. OPOWIEŚCI HOFMANA, opera w 3 aktach z prologiem i epilogiem, muzyka — Jacques Offenbach, libretto — J. Barbier i M. Carré (wg E. T. A. Hoffmanna), opr. polskie Jerzy Waldorff i Ludwik Kern.

Premiera 27. IV. 1959 (20. IV. 1959 — 6. II. 1961). Ilość przedstawień 39.

Kierownictwo muzyczne — Roman Mackiewicz, chórmistrz — Stanisław Gałoński, inscenizacja i reżyseria — Bronisław Dąbrowski, współpraca reżyserska — Antoni Wolak, dekoracje — Wojciech Krakowski, kostiumy — Ewa Jurkiewicz, asystent scenografa — Zuzanna Piątkowska, choreograf — Mikołaj Kopiński. Orkiestra chór i balet MTM.

Obsada: Hofman — *Kazimierz Pustelak*, Janusz Zipser, Demon (Lindorff, Kopeliusz, Dapertutto, Mirakolo) — Stanisław Lachowicz, *Władysław Malczewski*, Olimpia — *Jadwiga Romańska*, Teresa Wessely, Giulietta — Zofia Jaskuła, Anna Kościelniak, Barbara Marczyńska, *Jadwiga Romańska*, Stefania Zachariasz, *Teresa Żylis-Gara*, Antonia — Celina Karpińska, *Jadwiga Romańska*, *Helena Szubert*, Stella — Maria Choma, Alicja Ekstein, *Lidia Polczyńska*, *Jadwiga Romańska*, Muza — *Irena Szramowska*, Mikołaj — Waleria Szajowska, *Halina Żychal-Szymańska*, Głos matki — Zofia Jaskuła, *Zofia Jędrzykiewicz*, Genowefa Szarblewska, Spalanzani — *Lesław Pawluk*, Bolesław Pawlus, Janusz Żelobowski, Natanael — *Lesław Pawluk*, Stefan Starzyk, *Janusz Żelobowski*, Krespel — Wincenty Głodek, *Karol Lehnert*, *Tadeusz Podsiadło*, Luter — Karol Lehnert, *Tadeusz Podsiadło*, Herman — *Adam Szybowski*, Antoni Wolak, Szlemil — *Adam Szybowski*, *Antoni Wolak*, Andrzej — Cochenillo-Piticinaccio — Franciszek — Zygmunt Milkowski, *Stefan Starzyk*. Dyrygent — Stanisław Gałoński, *Roman Mackiewicz*.

10. RIGOLETTO, opera w 3 aktach z prologiem, muzyka — Giuseppe Verdi, libretto — F. M. Piave.

Kierownictwo muzyczne — Roman Mackiewicz, reżyseria — Antoni Wolak, dekoracje — Eugeniusz Bożyk, asystent scenografa — Zuzanna Piątkowska, choreografia — Mikołaj Kopiński.

Wznowienie 14. XII. 1959 (22. XI. 1959 — 30. V. 1960). Ilość przedstawień 16.

Obsada: Książę — Kazimierz Pustelak, Janusz Zipser, (Franciszek Warecki, Mikołaj Zdravkov — Bułgaria), Rigoletto — Władysław Malczewski, Adam Szybowski (Karol Lehnert), Gilda — Jadwiga Romańska, Teresa Wessely, Sparafucile — Stanisław Lachowicz, Tadeusz Podsiadło, Magdalena — Waleria Szajowska, Halina Żychal-Szymańska, Joanna — Zofia Jędrzykiewicz, Barbara Marczyńska, Hrabina — Celina Karpińska, Stefania Zachariasz, (Maria Choma), Monterone — Wincenty Głodek, (Andrzej Galos), Marullo — Zbigniew Radłowski, Wincenty Głodek, Borsa — Wiesław Kolankowski, Stefan Starzyk, Ceprano — Andrzej Karp, Paż — Krystyna Sablik, Elżbieta Wodecka. Dyrygent — Stanisław Gałoński, Roman Mackiewicz.

1960

11. VERBUM NOBILE, opera w 1 akcie, muzyka — Stanisław Moniuszko, libretto — Jan Chęciński.

Kierownictwo muzyczne — Stanisław Gałoński, inscenizacja i reżyseria — Antoni Wolak, scenografia — Wojciech Długosz,

Tadeusz Podsiadło (Serwacy), Teresa Wessely (Zuzia),
Zbigniew Melanowski (Stanisław) i Antoni Wolak (Marcin)
w „Verbum Nobile”

asystent scenografa — Zuzanna Piątkowska, choreografia — Mi-
kołaj Kopiński, asystent choreografa — Irena Pawlicka.

Premiera 29. VI. 1960 r. (27. VI. 1960 — 22. X. 1961). Ilość
przedstawień 30.

Obsada: Serwacy — *Stanisław Lachowicz*, Tadeusz Podsiadło, Zu-
zia — *Celina Karpińska*, *Jadwiga Romańska*, Teresa Wessely, Stefania
Zachariasz, Marcin — *Karol Lehnert*, Antoni Wolak, Stanisław — *Zbi-
gniew Melanowski*, *Adam Szybowski*, Antoni Wolak, Bartłomiej — *Win-
centy Głodek*, Janusz Łukasik. Dyrygent — *Stanisław Gałoński*, Roman
Mackiewicz.

11. PAJACE, opera w 2 aktach z prologiem, libretto i muzyka —
Ruggiero Leoncavallo.

Kierownictwo muzyczne — Roman Mackiewicz, chórmistrz —
Stanisław Gałoński, inscenizacja i reżyseria — Stanisław Drabik,
scenografia — Andrzej Majewski, asystent scenografa — Zuzanna
Piątkowska, choreografia — Irena Pawlicka.

Bolesław Pawlus (Canio), Anna Kościelniak (Nedda), Stefan Starzyk (Beppo)
oraz chór w „Pajacach”

Premiera 29. VI. 1960 (27. VI. 1960 — 22. X. 1961). Ilość przedstawień 30.

Obsada: Nedda — Zofia Jaskuła, Anna Kościelniak, *Helena Szubert*, Canio — *Bolesław Pawlus*, Janusz Zipser, Tonio — Karol Lehnert, *Władysław Malczewski*, Adam Szybowski, Beppo — Stefan Starzyk, *Janusz Żelobowski*, Silvio — Wincenty Głodek, *Adam Szybowski*, *Elegant I* — *Tadeusz Korzeń*, *Elegant II* — *Zbigniew Korzeniowski*, Edwin Borkowski, Dyrygent — *Roman Mackiewicz*.

12. STRASZNY DWÓR, opera w 4 aktach z prologiem, muzyka — Stanisław Moniuszko, libretto — Jan Chęciński.

Kierownictwo muzyczne — Roman Mackiewicz, chórmistrz — Stanisław Gałoński, reżyseria — Jerzy Ronard-Bujański, asystent reżysera — Janina Jabłońska, dekoracje — Bolesław Kamykowski, kostiumy — Wojciech Długosz, asystent scenografa — Zuzanna Piątkowska, choreografia — Mikołaj Kopiński, asystent choreografa — Irena Pawlicka.

Wznowienie 26. XII. 1960. Ilość przedstawień 34 (ostatnie 11. VI. 1962).

Obsada: Miecznik — Władysław Malczewski, *Adam Szybowski*, Hanna — *Helena Szubert*, Teresa Wessely, Stefania Zachariasz, Jadwiga — Waleria Szajowska, *Halina Żychal-Szymańska*, Stefan — *Bolesław Pawlus*, Ryszard Siysz, Janusz Zipser, Zbigniew — Wincenty Głodek, *Tadeusz Podsiadło*, Cześnikowa — *Zofia Jaskuła*, Zofia Jędrzykiewicz, Barbara Marczyńska, *Halina Żychal-Szymańska*, Maciej — Karol Lehnert, Zbigniew Melanowski, *Antoni Wołak*, Damazy — *Stefan Starzyk*, Janusz Żelobowski, Skołuba — *Stanisław Lachowicz*, Andrzej Pagowski, Marta — Stanisława Dyras, *Genowefa Szarblewska*, Grześ — Wiesław Kolankowski, *Władysław Pyś*, Ochmistrzyni — *Stanisława Dyras*. Dyrygent — *Roman Mackiewicz*, (Stanisław Gałoński, Józef Klimanek).

1961

13. TRAVIATA, opera w 4 aktach, muzyka — Giuseppe Verdi, libretto — A. M. Piave (wg Al. Dumasa), tłum. Jan Chęciński.

Kierownictwo muzyczne — Roman Mackiewicz, chórmistrz — Stanisław Gałoński, inscenizacja i reżyseria — Stanisław Drabik, współpraca reżyserska — Janina Jabłońska, scenografia — Zuzanna Piątkowska, choreografia — Mikołaj Kopiński.

Premiera 12. VI. 1961 (29. V. 1961 — 24. VI. 1962). Ilość przedstawień 35.

Obsada: Violetta — Jadwiga Romańska, *Helena Szubert*, Teresa Wessely, Flora — Zofia Jaskuła, *Zofia Jędrzykiewicz*, Barbara Marczyńska, Anina — Aleksandra Tomczyk, *Stefania Zachariasz*, Alfred — Ryszard

Jadwiga Romańska (*Violetta*) i Kazimierz Pustelak (*Alfred*) w „*Traviacie*”

Słysz, Roman Węgrzyn, (Kazimierz Pustelak, Janusz Zipser), Germont — Wincenty Głodek, Adam Szybowski, Gaston — Zygmunt Miłkowski, Stefan Starzyk, Baron — Stanisław Lewicki, Antoni Wolak, Markiz — Wiesław Brychey, Karol Lehnert, Doktor — Andrzej Pagowski, Tadeusz Podsiadło, Józef — Zbigniew Korzeniowski, Posłaniec — Zbigniew Radłowski, Wróżka — Stanisława Dyraś. Dyrygent — Roman Mackiewicz.

14. ZAMEK NA CZORSZTYNIE, opera w 2 aktach, muzyka — Karol Kurpiński, libretto — J. W. Krasiński.

Kierownictwo muzyczne, inscenizacja i reżyseria — Stanisław Lachowicz, scenografia — Wojciech Długosz, choreografia — Józef Marciniak. Podkład orkiestralny reprodukowany z taśmy magnetofonowej; nagranie 10-osobowej orkiestry (redukcja partytury — St. Lachowicz) pod dyr. Stanisława Gałońskiego.

Premiera 21 (20). X. 1961. Ilość przedstawień 15, w tym 4 w Galerii „Krzysztofory”, reszta w terenie z Ork. Symfon. w Kielcach pod dyr. Henryka Gostomskiego.

Obsada: Dobrosław — Antoni Wolak, Wanda — Aleksandra Tomczyk. Bolesław — Bolesław Pawlus, Jacek — Jacek Szumowski, Nikita — Stanisław Lachowicz, Anna — Aleksandra Tomczyk, Zofia — Anna

Stanisław Lachowicz (Nikita) i Halina Szymańska (Lucja) w „Zamku na Czorsztynie”

1962

15. LAKMÉ, opera w 3 aktach, muzyka — Leo Delibes, libretto — E. Gondinet, F. Gille, tłum. A. Kitschmann.

Kierownictwo muzyczne — Roman Mackiewicz, chórmistrz — Marian Lida, inscenizacja i reżyseria — Stanisław Drabik, współpraca reżyserska — Janina Jabłońska, dekoracje i kostiumy — Stanisław Jarocki, choreografia — Zbigniew Korycki.

Premiera 19. III. 1962 (4. III. — 25. VI. 1962). Ilość przedstawień 26.

Obsada: Lakmé — *Jadwiga Romańska*, Teresa Wessely, Malika — Waleria Szajowska, *Halina Szymańska*, Nilakanta — Stanisław Lachowicz, *Tadeusz Podsiadło*, Kazimierz Wolan, Hadzi — Zbigniew Kaniewski, *Stefan Starzyk*, Ellen — Aleksandra Tomczyk, *Stefania Zachariasz*, Rosa — Maria Choma, *Barbara Marczyńska*, Bentson — *Zofia Jaskuła*, Zofia Jędrzykiewicz, Gerald — Bolesław Pawlus, *Roman Węgrzyn*, Fryderyk — Wincenty Głodek, *Adam Szybowski*, Wróżbita — Zbigniew Kaniewski, *Zbigniew Korzeniowski*, Chińczyk — Wiesław Kolankowski, *Zygmunt Miłkowski*, Włóczęga — *Andrzej Pągowski*. Dyrygent — Marian Lida, *Roman Mackiewicz*.

16. DON KICHOT, opera w 5 aktach, muzyka — Jules Massenet, libretto — Henri Cain, tłum. Gabriel Karski.

Kierownictwo i opracowanie muzyczne — Kazimierz Kord, inscenizacja, dekoracje i kostiumy — Tadeusz Kantor, asystent scenografa — Zuzanna Piątkowska, reżyseria — Tadeusz Kantor, Jan Biczyski, współpraca choreograficzna — Dorota Koterbska.

*Halina Szymańska (Dulcinea), i Tadeusz Podsiadło
(Don Kichot) w „Don Kichocie”*

Premiera 16. X. 1962. Sala Teatru im. Słowackiego i dziedziniec Barbakanu. Ilość przedstawień 24 (nadal w bieżącym repertuarze).

Obsada: Don Kichot — *Tadeusz Podsiadło*, Sancho — *Stanisław Lachowicz*, Dulcinea — *Waleria Szajowska*, *Halina Szymańska*, (Alicja Krawiec), Pedro — *Teresa Gryboś*, Aleksandra Tomczyk, Garcia — *Lucyna Jęczmionka*, Alicja Sławecka, Giovanni — *Zbigniew Kaniewski*, Jan Lachowski, Rodrigo — *Kazimierz Myrlak*, Stefan Starzyk, Sługa — *Tadeusz Korzeń*, Herszt — *Zbigniew Radłowski*, Zbójcy — *Wincenty Głodek*, *Tadeusz Korzeń*, *Zbigniew Korzeniowski*. Dyrygent — *Kazimierz Kord*.

17. DON PASQUALE, opera w 3 aktach, muzyka — Gaetano Donizetti, libretto — Angelo Anelli, Gaetano Donizetti, tłum. Krystyna Konopacka, Ludwik René.

*Kazimierz Myrlak (Ernesto), Jadwiga Romańska (Norina)
Wincenty Głodek (Malatesta) i Stanisław Lachowicz (Pasquale)
w „Don Pasquale”*

Kierownictwo muzyczne — Roman Mackiewicz, asystent dyrygenta — Beata Ambros, inscenizacja — Bronisław Dąbrowski, reżyseria — Jan Biczyski, dekoracje i kostiumy — Wojciech Krakowski, asystent scenografa — Zuzanna Piątkowska, choreografia — Zofia Więciawówna.

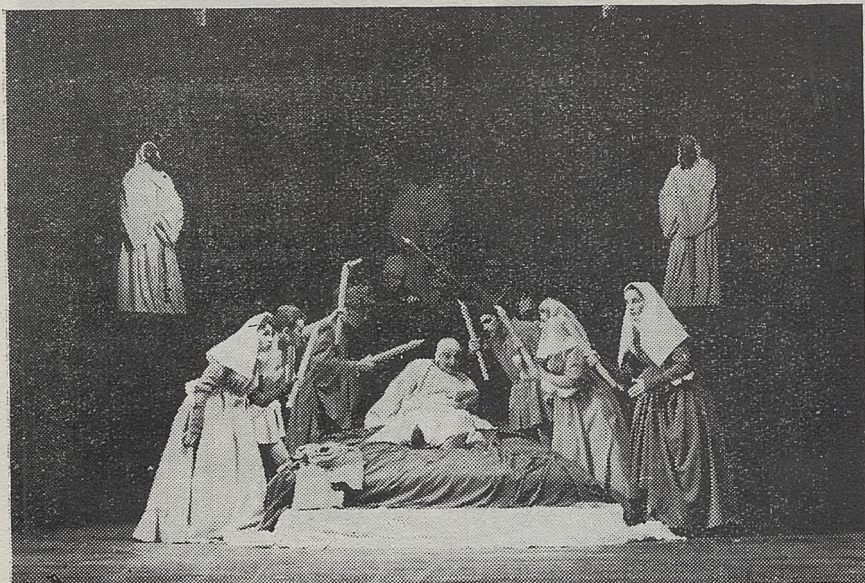
Premiera 26. XI. 1962. Ilość przedstawień 15 (nadal w bieżącym repertuarze).

Obsada: Don Pasquale — *Stanisław Lachowicz*, Andrzej Pągowski. Doktor Malatesta — Wincenty Głodek, Adam Szybowski, Ernesto — *Kazimierz Myrlak*, (Kazimierz Pustelak), Norina — *Jadwiga Romańska*, Teresa Wessely, (Aleksandra Tomczyk), Notariusz — *Antoni Wolak*. Dyrygent — *Roman Mackiewicz*, (Beata Ambros).

1963

18. GIANNI SCHICCHI, opera w 1 akcie, muzyka — Giacomo Puccini, libretto — Gioacchino Forzano, tłum. Jan Popiel.

Kierownictwo muzyczne — Kazimierz Kord, inscenizacja i reżyseria — Bohdan Korzeniewski, asystent reżysera — Andrzej Zię-

Scena zbiorowa z „Gianni Schicchi”

bicki, scenografia — Andrzej Cybulski, asystent scenografa — Zuzanna Piątkowska.

Premiera 11 (10). III. 1963 r. Ilość przedstawień 20 (nadal w bieżącym repertuarze).

Obsada: Gianni Schicchi — Stanisław Lachowicz, Lauretta — Tekla Darowska, Teresa Gryboś, Zyta — Waleria Szajowska, Halina Szymańska, Rinnucio — Roman Węgrzyn, (Bolesław Pawlus), Gherardo — Jan Lachowski, Stefan Starzyk, Nella — Alicja Sławecka, Teresa Wessely, Gherardino — Aleksandra Tomczyk, (Alicja Sławecka), Betto — Andrzej Pągowski, Simon — Tadeusz Podsiadło, Jerzy Sypek, Marco — Wincenty Głodek, (Adam Szybowski), Ciesca — Lucyna Jęczmionka, Stefania Zachariasz, Spinelloccio — Antoni Wolak, (Zygmunt Miłkowski), Amantio — Zbigniew Radłowski, Tadeusz Solawa, Pinellino — Andrzej Karp, (Bronisław Kaszyński), Guccio — Bronisław Kaszyński, (Zbigniew Korzeniowski). Dyrygent — Kazimierz Kord.

18. ROMEO I JULIA, balet do uwertury-fantazji Piotra Czajkowskiego.

Kierownictwo muzyczne — Kazimierz Kord, inscenizacja i układ taneczny — Jerzy Kapliński, asystent baletmistrza — Henryk Duda, scenografia — Kazimierz Wiśniak, asystent scenografa — Zuzanna Piątkowska.

Premiera 11 (10). III. 1963. Ilość przedstawień 20 (nadal w bieżącym repertuarze).

Obsada głównych ról: Romeo — Jacek Heczko, *Marian Florkowski*, (Anatol Albrecht), Julia — *Barbara Bittnerówna*, Joanna Puter, (Krystyna Ungeheuer). Dyrygent — *Kazimierz Kord*.

19. ZAMEK SINOBRODEGO, opera w I akcie, muzyka Béla Bartók, libretto — B. Balazs, tłum. A. Bardini

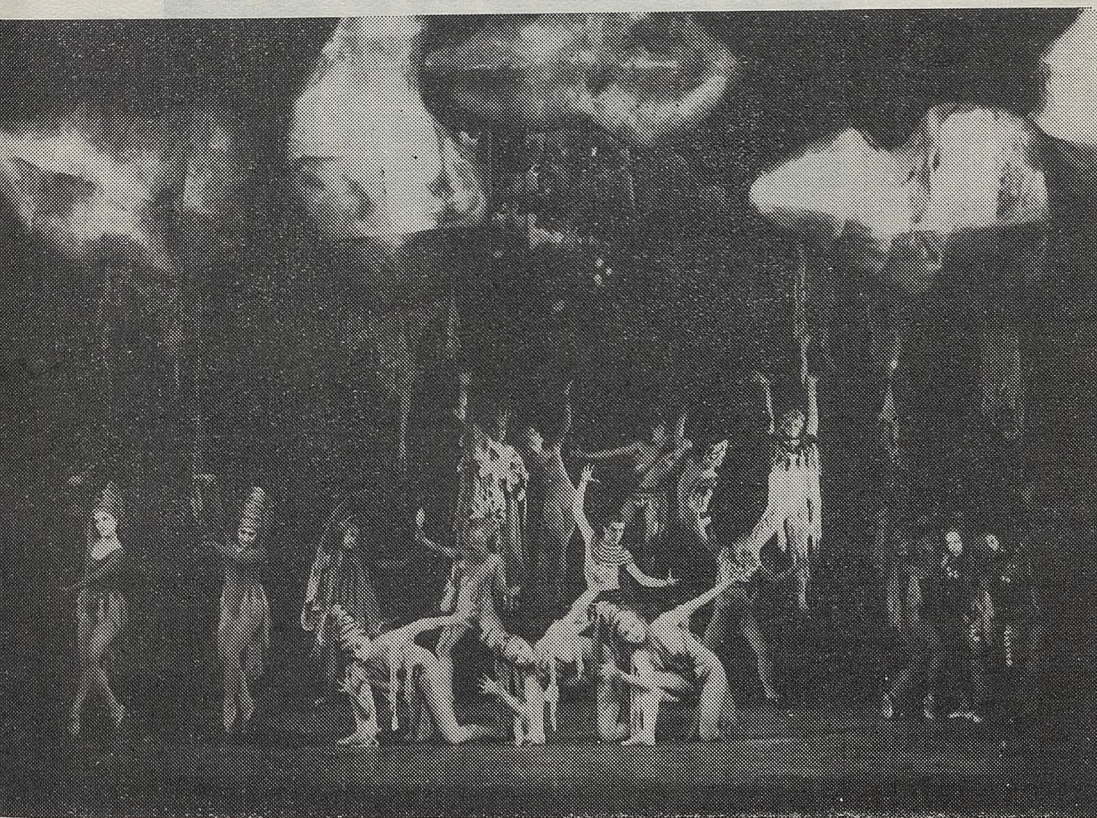
Kierownictwo muzyczne — Kazimierz Kord, inscenizacja — Bohdan Korzeniewski, choreografia — Henryk Duda, scenografia — Wojciech Krakowski, kineformy — Andrzej Pawłowski.

Premiera 12. V. 1963. Ilość przedstawień 5 (nadal w bieżącym repertuarze).

Obsada: Sinobrody — *Adam Szybowski*, (Antoni Dutkiewicz), Judyta — *Halina Szymańska*, (Krystyna Szostek-Radkowa). Dyrygent — *Kazimierz Kord*.

19. FRANCESCA DA RIMINI, balet do uwertury-fantazji Piotra Czajkowskiego.

Scena zbiorowa z baletu „*Francesca da Rimini*”

*Jacek Heczko (Paolo), Joanna Puter (Francesca),
Józef Parużnik (Malatesta) w balecie „Francesca da Rimini”*

Kierownictwo muzyczne — Kazimierz Kord, choreografia — Henryk Tomaszewski, asystent choreografa — Henryk Duda, scenografia — Kazimierz Wiśniak, asystent scenografa — Zuzanna Piątkowska.

Premiera 30. VI. 1963 r. Ilość przedstawień 11 (nadal w bieżącym repertuarze).

Obsada głównych ról: Francesca — Joanna Puter, Krystyna Ungeheuer, Malatesta — Józef Kieljan, Józef Parużnik, Paolo — Anatol Albrecht, Jacek Heczko. Dyrygent — Kazimierz Kord.

*Stefan Starzyk (Pedrillo), Stanisław Lachowicz (Osmin)
i Kazimierz Myrlak (Belmonte) w „Uprowadzeniu z Seraju”*

20. UPROWADZENIE Z SERAJU, opera w 3 aktach, muzyka — W. A. Mozart, libretto — K. F. Bretzner, G. Stephanie, tłum. I. Ziółkowski.

Kierownictwo muzyczne — Roman Mackiewicz, inscenizacja i reżyseria — Wolfgang Weit (Opera w Lipsku — NRD), scenografia — Tadeusz Grondal, asystent scenografa — Zuzanna Piątkowska.

Premiera 10 (9). VI. 1963. Ilość przedstawień 12 (nadal w bieżącym repertuarze).

Obsada: Selim Basza — *Adam Szybowski*, (Wincenty Głodek), Konstancja — *Jadwiga Romańska*, Blonda — *Teresa Wessely*, Belmonte — *Kazimierz Myrlak*, Pedrillo — *Stefan Starzyk*, Osmin — *Stanisław Lachowicz*, Naczelnik straży — *Andrzej Karp*, Wioślarz — *Tadeusz Korzeń*. Dyrygent — *Roman Mackiewicz*.

21. CYRULIK SEWILSKI, opera w 2 aktach, muzyka — Gioacchino Rossini, libretto — C. Sterbini (wg P. Beaumarchais).

Kierownictwo muzyczne — Roman Mackiewicz, inscenizacja i reżyseria — Antoni Wolak, scenografia — Wojciech Krakowski, asystent scenografa Zuzanna Piątkowska.

Wznowienie 7. X. (29. IX.) 1963. Ilość przedstawień 11 (nadal w bieżącym repertuarze).

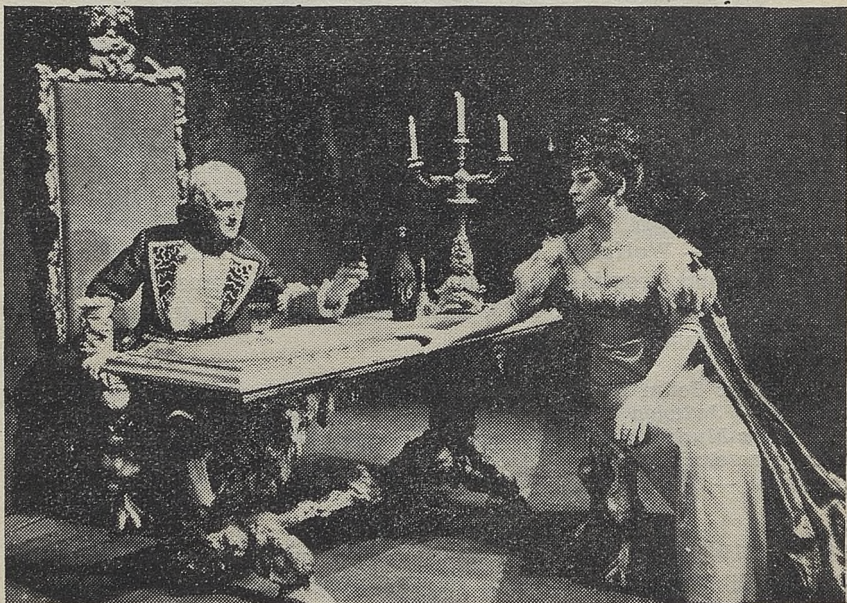
Obsada: Almaviva — Kazimierz Myrlak, Janusz Żelobowski, (Józef Prząda), Bartolo — Karol Lehnert, Andrzej Pągowski, Rozyna — Jadwiga Romańska, Teresa Wessely, Figaro — Adam Szybowski, (Eugeniusz Banaszczyk), Basilio — Stanisław Lachowicz, Tadeusz Podsiadło, Berta — Alicja Krawiec, Waleria Szajowska, Fiorello i Oficer — Wincenty Głodek. Dyrygent — Roman Mackiewicz.

1964

22. TOSCA, opera w 3 aktach, muzyka — Giacomo Puccini, libretto — L. Illica, G. Giacosa (wg Sardou), tłum. Ludomir German.

Kierownictwo muzyczne — Kazimierz Kord, przygotowanie chóru — Beata Ambros, przygotowanie chóru dzieci — Józef Suwara, reżyseria — Jerzy Merunowicz, współpraca reżyserska — Antoni Wolak, scenografia — Leszek Katlewicz, asystenci scenografa — Zuzanna Piątkowska, Tadeusz Grondal.

Premiera 27 (26). I. 1964. Ilość przedstawień 18 (nadal w bieżącym repertuarze).

Adam Szybowski (Scarpia) i Hanna Rumowska (Tosca)
w „Tosce”

Obsada: Tosca — *Hanna Rumowska*, (Maria Foltyn), Cavaradossi — *Wiesław Ochman*, Roman Węgrzyn, Scarpia — *Stanisław Bursztyński*, *Adam Szybowski*, Angelotti — *Tadeusz Podsiadło*, Zakrystian — *Stanisław Lachowicz*, Andrzej Pagowski, Spoletta — *Jan Lachowski*, *Stefan Starzyk*, Sciarra i Dozorca — *Wincenty Głodek*, *Andrzej Karp*, Zbigniew Radłowski. Dyrygent — *Kazimierz Kord*.

23. STRASZNY DWÓR, opera w 4 aktach z prologiem, muzyka — *Stanisław Moniuszko*, libretto — *Jan Chęciński*.

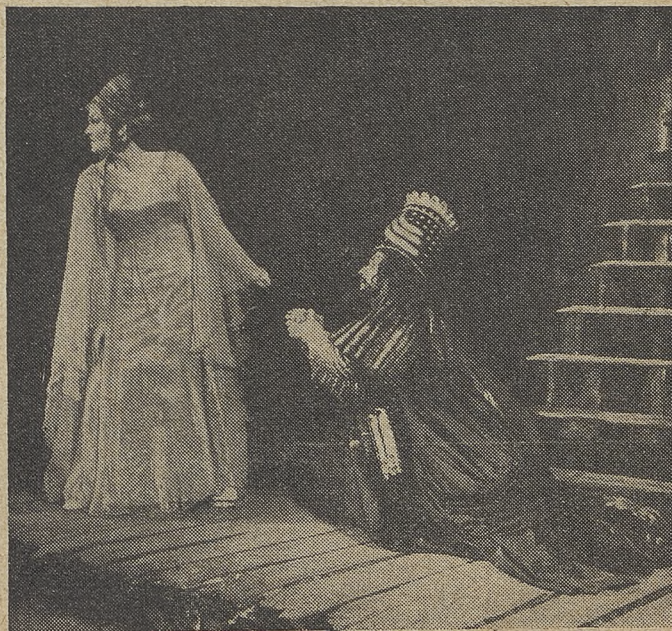
Kierownictwo muzyczne — *Roman Mackiewicz*, reżyseria — *Jerzy Ronard-Bujański*, dekoracje — *Bolesław Kamykowski*, kostiumy — *Wojciech Długosz*, choreografia — *Henryk Duda*.

Wznowienie 8. III. 1964. Ilość przedstawień 12 (nadal w bieżącym repertuarze).

Obsada: Miecznik — *Stanisław Bursztyński*, *Adam Szybowski*, *Hanna* — *Teresa Gryboś*, *Teresa Wessely*, (Danuta ŁopatoŃna), *Jadwiga* — *Alicja Krawiec*, *Waleria Szajowska*, (Alicja Pagowska), *Stefan* — *Kazimierz Myrlak*, *Bolesław Pawlus*, *Zbigniew* — *Wincenty Głodek*, *Tadeusz Podsiadło*, (Jerzy Sypek), *Cześnikowa* — *Zofia Jaskuła*, *Barbara Marczyńska*, *Maciej* — *Karol Lehnert*, *Antoni Wolak*, *Damazy* — *Jan Lachowski*, *Stefan Starzyk*, *Skołuba* — *Stanisław Lachowicz*, *Andrzej Pagowski*, *Marta* — *Genowefa Szarblewska*, *Ochmistrzyni* — *Stanisława Dyras*, *Grzes* — *Wiesław Kolankowski*, *Władysław Pyś*. Dyrygent — *Roman Mackiewicz*, *Danuta Uhlówna*.

24. HAGITH, opera w 1 akcie, muzyka — *Karol Szymanowski*, libretto — *F. Dörmann*, tłum. i adaptacja *Anna Świrszczyńska*.

Kierownictwo muzyczne, inscenizacja i reżyseria — *Kazimierz Kord*, scenografia — *Andrzej Majewski*, asystenci scenografa — *Zuzanna Piątkowska*, *Tadeusz Grondal*, plastyka ruchu — *Eugeniusz Papliński*.

Teresa Gryboś (Hagith)
i *Roman Węgrzyn (Stary Król)* w „Hagith”

Premiera 18 (14). V. 1964. Ilość przedstawień 6 (nadal w bieżącym repertuarze).

Obsada: Stary Król — *Roman Węgrzyn*, Młody Król — *Wiesław Ochman*, Hagith — *Teresa Gryboś*, Widząca — *Maria Kościalkowska*. Dyrygent — *Kazimierz Kord*.

24. HARNASIE, widowisko baletowe w 1 akcie (3 obrazach), muzyka — *Karol Szymanowski*, opr. libretta — *Eugeniusz Papliński*.

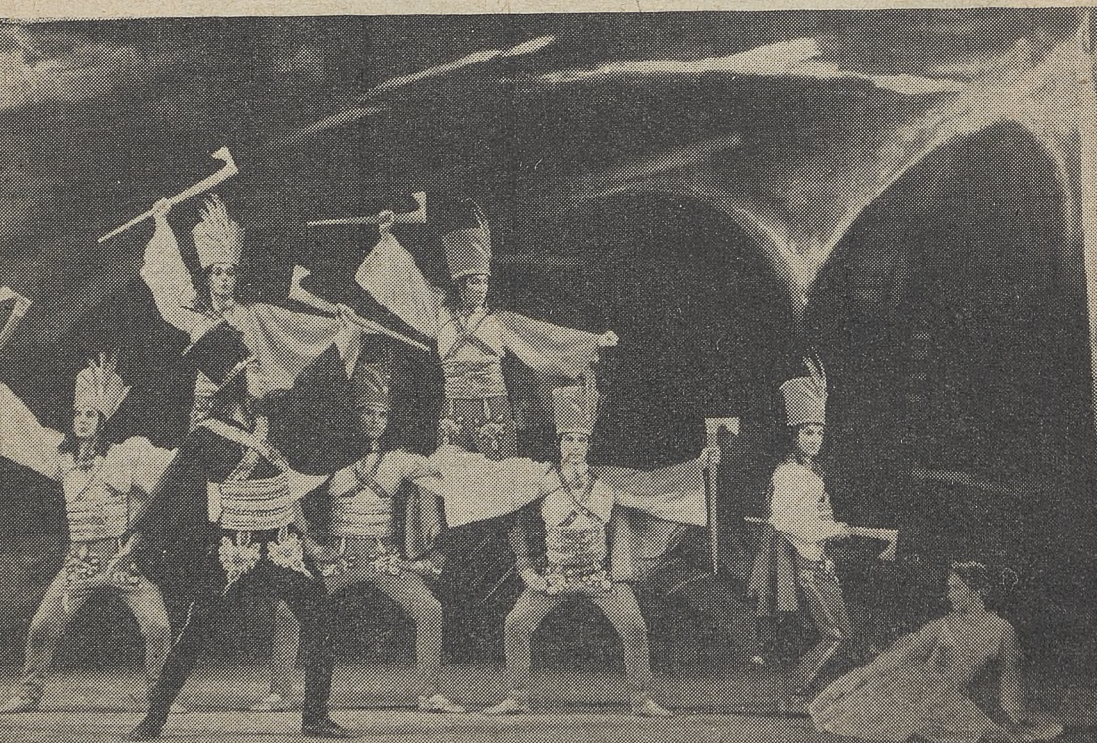
Kierownictwo muzyczne — *Kazimierz Kord*, inscenizacja i choreografia — *Eugeniusz Papliński*, asystent choreografa — *Miła Kołpikówna*, scenografia — *Andrzej Majewski*, asystenci scenografa — *Zuzanna Piątkowska*, *Tadeusz Grondal*.

Premiera 18 (14). V. 1964. Ilość przedstawień 9 (nadal w bieżącym repertuarze).

Obsada głównych ról: Narieczona — *Barbara Bittnerówna*, Joanna Puter, Harnaś — *Jacek Heczko*, Narieczony — *Józef Parużnik*, Siostra — *Lidia Polczyńska*, Grajek — *Henryk Piotrowicz*, Głos Harnasia — *Andrzej Bachleda*, Bolesław Pawlus. Dyrygent — *Kazimierz Kord*.

Opracował *Stanisław Lachowicz*

Jacek Heczko (Harnaś) i Barbara Bittnerówna (Narieczona)
oraz zespół w balecie „Harnasie”

ZESPÓŁ PRACOWNIKÓW MIEJSKIEGO TEATRU MUZYCZNEGO W KRAKOWIE

Dyrektor i kier. artystyczny Opery: Kazimierz Kord

Z-ca dyrektora: mgr Mieczysław Wójcik

Gł. księgowy: mgr Janina Tyczyńska

Radca prawny: adw. dr Wiktor Szembek

Dyrygent Opery: Roman Mackiewicz

Asystenci scenografa: Zuzanna Piątkowska
Tadeusz Grondal

Pedagog i kier. art. baletu: Lili Beron

Asystent baletmistrza: Henryk Duda

DZIAŁ ARTYSTYCZNY

SOLIŚCI OPERY

Teresa Gryboś
Jadwiga Romańska
Waleria Szajowska
Helena Szubertówna
Halina Szymańska
Teresa Wessely
Stanisław Lachowicz
Kazimierz Myrlak

Wiesław Ochman
Andrzej Pagowski
Tadeusz Podsiadło
Bolesław Pawlus
Stefan Starzyk
Adam Szybowski
Roman Węgrzyn
Antoni Wolak

BALET MTM

Mirosława Bachorz
Teresa Dziegłówna
Kazimiera Dąbrowicz
Janina Gawlik
Maria Gidlewska
Anna Kiwiorska
Alicja Nivelt
Ewa Papeé
Lidia Połczyńska
Józefa Puter
Krystyna Truszkowska
Krystyna Ungeheuer

Krystyna Żuczenia
Anatol Albrecht
Włodzimierz Apostolski
Stanisław Dobranowski
Jacek Heczko
Józef Kieljan
Witold Major
Józef Parużnik
Henryk Piotrowicz
Julian Tota
Włodzimierz Waruszyński

CHÓR OPERY

Władysława Brainini
Stanisława Budziaszek
Karolina Bułat
Stanisława Dyras
Zofia Dziedzic
Helena Jamrozek
Celina Kowalik
Genowefa Krajewska
Magdalena Kunowska
Wislawa Podhorecka
Krystyna Sablik
Maria Sapalska
Alina Staszewska
Leokadia Szeliga

Ignacy Ciołczyk
Zbigniew Furmańczyk
Wincenty Głodek
Bronisław Kaszyński
Zbigniew Korzeniowski
Tadeusz Korzeń
Stanisław Mazur
Zenon Migacz
Andrzej Namaczyński
Karol Osak
Władysław Pyś
Zbigniew Radłowski
Józef Scisło

ORKIESTRA OPERY

Danuta Bińczycza
Krystyna Guspiel
Zofia Grzymek
Zofia Patrońska
Helena Rostkowska
Danuta Suchorowska
Andrzej Bigoś
Eustachy Bruczkowski
Bronisław Czech
Władysław Dubrawski
Kazimierz Filimowski
Kazimierz Gulanowski
Damian Gryboś
Edwad Jaworski
Tadeusz Jodłowski
Eugeniusz Kania
Bolesław Kolasa
Zenon Korczowski
Kazimierz Korczyński
Roman Kozik
Zygmunt Kunert
Tadeusz Lipka
Stafan Łabuś
Leopold Łabuś
Michał Majka
Jan Mitka
Tadeusz Mirowicz

Czesław Muszański
Tadeusz Oracz
Stanisław Orczyk
Czesław Peciulewicz
Ryszard Peller
Czesław Pilawski
Edmund Polak
Jan Przybylski
Emil Reindl
Zdzisław Roesner
Mieczysław Satora
Erwin Sitek
Stefan Siwiec
Władysław Skocz
Leszek Skrobaccki
Mieczysław Sliwiński
Stefan Stolarczyk
Józef Stańko
Stanisław Stefański
Wacław Stengl
Henryk Thiel
Anatoliusz Wasik
Stanisław Węgrzyn
Jan Wojcieszek
Ignacy Wyczynski
Józef Wróbel
Władysław Żmijewski

Korepetytorzy: Irena Blahaczkowa
Krystyna Waldek

Inspicjent: Wiesław Kolankowski

Sufler: Irena Hemzaczek

DZIAŁ ADMINISTRACJI MTM

Kierownik: Tadeusz Stefański

Kier. koord. i nadzoru art.: Drogomira Kozłowska

Kier. sekcji kadr: Helena Balowa

SEKCJA ORGANIZACJI WIDOWNI

Kierownik: Marian Góralczyk

Genowefa Banaś
Wanda Podkowińska
Hermina Wendowa
Władysław Bartyzel
Józef Bryl
Stefan Grzaka

Jan Nowak
Eryk Mulke
Piotr Tuszewski
Stanisław Wajda
Mieczysław Waligóra

SEKCJA ZAOPATRZENIA

Kierownik: Wilhelm Jeleń

Danuta Rosenbaum

KANCELARIA OGÓLNA

Stanisława Woroszkiewicz

Krystyna Krzywdziak

Antonina Trębecka

Gł. Intend.: Mikołaj Salamon

DZIAŁ KSIĘGOWOŚCI MTM

Z-ca Gł. Księgowego: Kazimiera Kapusta

Janina Gonciarczyk
mgr Antonina Paluch

Maria Sierakowska
Michalina Szlachta

DZIAŁ TECHNICZNY MTM

Kierownik: Mieczysław Stano

PRACOWNIA KRAWIECKA DAMSKA

Kierownik: Zofia Borowska

Aniela Adamska
Maria Barnaś
Stefania Boczarowa
Maria Brożek
Henryka Golonka
Hermina Helmarska
Józefa Kustal

PRACOWNIA KRAWIECKA MĘSKA

Kierownik: Tadeusz Drozda

Gustaw Gawor
Franciszek Janicki
Piotr Jastrzębski
Franciszek Musiał
Józef Sroka
Tadeusz Tatar

Brygadier sceny Operowej: Włodzimierz Kopacz

Kazimiera Foszczyńska
Zdzisława Hemzaczek
Wanda Wilczkiewicz
Stanisław Borkowski
Henryk Bruzda
Mieczysław Celer

Józef Gołębiowski
Jerzy Jabłoński
Andrzej Kaczmarczyk
Stanisław Kozień
Bronisław Krupiński
Wiesław Kutyla

Józef Malik
Władysław Malik
Edmund Malarz
Stanisław Mróz
Stanisław Nocoń
Franciszek Pabian
Marian Pasławski
Antoni Pilarz
Bronisław Pitala
Józef Puchta
Władysław Roman
Michał Rzepka

Józef Stojek
Włodzimierz Stępniewski
Aleksander Szufa
Antoni Trąbka
Bolesław Wagner
Kazimierz Wątor
Eugeniusz Wiecheć
Jan Wojtaszek
Józef Wolski
Jan Zając
Jan Zięć

207F. C. 11.6 / 8.4